

Podstawowe typy uzależnień wg. Jellinka

Alkoholizm stanowi przewlekłą chorobę, mogącą prowadzić nawet do śmierci. Wraz z kontynuowaniem picia występują zmiany fizyczne, emocjonalne i społeczne. Uzależnienie od alkoholu może przebiegać różnie, zależnie od indywidualnych cech osobowości, wieku czy płci każdej osoby. Podobnie jak w przypadku innych chorób, alkoholizm przechodzi przez kilka etapów. Kluczowe dla właściwego leczenia i wsparcia osoby uzależnionej jest rozpoznanie typu alkoholizmu. W zależności od rodzaju choroby konieczne może być skorzystanie z różnych form terapii, takich jak psychoterapia, farmakoterapia czy terapia grupowa. Istotne jest także zaangażowanie rodziny i bliskich osoby uzależnionej, którzy mogą wspomóc w walce z chorobą i przeciwdziałać nawrotom.

Elvin Morton Jellinek w swojej pracy naukowej skoncentrował się głównie na różnych odmianach alkoholizmu. Opisał one rozwój choroby oraz charakterystyczne cechy dla poszczególnych typów uzależnienia. Jellinek wyróżnił pięć głównych kategorii uzależnień, którym nadał nazwy literami alfabetu greckiego - alfa, beta, gamma, delta i epsilon.

1. Alkoholizm typu Alfa bazuje na czynnikach psychologicznych. Choć teoretycznie uważany za najmniej groźny, wywiera bardzo negatywny wpływ na życie uzależnionego, który nie potrafi radzić sobie ze stresem lub trudnymi sytuacjami, decydując się na sięganie po alkohol. W ten sposób łagodzi psychiczne i fizyczne cierpienia, nadmiernie pijąc nawet w nieodpowiednich sytuacjach.
2. Alkoholizm typu Beta opiera się na czynnikach społecznych. Picie wynika z norm społecznych, obyczajów i sytuacji społecznych, a głównymi problemami uzależnionych mogą być takie jak marskość wątroby czy niedożywienie spowodowane nadmiernym piciem.

3. Alkoholizm typu Gamma reprezentuje najbardziej powszechną formę choroby, przechodząc od uzależnienia psychologicznego do fizycznego. Charakteryzuje się stopniową utratą kontroli nad piciem i zwiększającą się tolerancją. Po zaprzestaniu picia u uzależnionego mogą pojawić się objawy, takie jak trzęsienie się i drżenie.
4. Alkoholizm typu Delta oznacza, że uzależniony kontroluje ilość spożywanego alkoholu, ale nie jest w stanie całkowicie zrezygnować z picia. Często związany jest z regularnym spożywaniem napojów niskoprocentowych, co umożliwia długotrwałe utrzymanie stałego poziomu alkoholu we krwi. Szkody dla organizmu pojawiają się stopniowo.
5. Alkoholizm typu Epsilon opisuje okresowe upijanie się osoby, która może bez problemu wytrzymać długi czas bez alkoholu, ale po nim intensywnie sięga po alkohol, aż do osiągnięcia stanu osłupienia.

